

Bruselj, 10. junij 2024
(OR. en)

10750/24

**Medinstitucionalna zadeva:
2024/0006(COD)**

**SOC 426
EMPL 245
GENDER 111
MI 578
COMPET 620
DATAPROTECT 234
CODEC 1447
IA 137**

DOPIS

Pošiljatelj: Odbor stalnih predstavnikov (1. del)

Prejemnik: Svet

Zadeva: Predlog DIREKTIVE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o spremembi Direktive 2009/38/ES glede ustanavljanja in delovanja evropskih svetov delavcev ter učinkovitega izvrševanja pravic do nadnacionalnega obveščanja in posvetovanja
– *splošni pristop*

I. UVOD

V Direktivi 2009/38/ES Evropskega parlamenta in Sveta¹ so določene minimalne zahteve za ustanovitev in delovanje predstavniških teles delavcev v nekaterih multinacionalnih družbah, t. i. evropskih svetov delavcev. Evropski sveti delavcev ter nadnacionalni postopki obveščanja in posvetovanja dopolnjujejo obveščanje in posvetovanje z delavci na nacionalni ravni. Komisija je 24. januarja 2024 predstavila predlog za revizijo navedene direktive². Namen tega predloga je odpraviti pomanjkljivosti Direktive in tako izboljšati učinkovitost okvira za obveščanje in posvetovanje z delavci na nadnacionalni ravni.

¹ Direktiva 2009/38/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. maja 2009 o ustanovitvi Evropskega sveta delavcev ali uvedbi postopka obveščanja in posvetovanja z delavci v družbah ali povezanih družbah na območju Skupnosti (Prenovitev) (UL L 122, 16.5.2009, str. 28).

² 5837/24 + ADD 1.

Komisija se s tem predlogom odziva na zakonodajno resolucijo Evropskega parlamenta na lastno pobudo s priporočili Komisiji o reviziji direktive o Evropskem svetu delavcev³, kar je v skladu s politično zavezo predsednice Komisije Ursule von der Leyen, da se bo na resolucije Parlamenta na podlagi člena 225 PDEU odzvala z zakonodajnim predlogom ob polnem spoštovanju načel sorazmernosti, subsidiarnosti in boljšega oblikovanja zakonodaje.

S tem predlogom naj bi zlasti odpravili naslednje pomanjkljivosti, ki jih je ugotovila Komisija:

- direktiva se ne uporablja za družbe, za katere obstajajo stari sporazumi o nadnacionalnem obveščanju in posvetovanju;
- neuravnotežena zastopanost spolov v evropskih svetih delavcev;
- med vodstvom in evropskimi sveti delavcev ni pristnega, pravočasnega in smiselnega dialoga, zlasti tedaj, kadar vodstvo pred sprejetjem odločitve o nadnacionalnih zadevah ne predloži utemeljenega odgovora na mnenja evropskih svetov delavcev;
- pravna negotovost glede kritja virov evropskih svetov delavcev in pogojev, pod katerimi lahko vodstvo zahteva zaupno obravnavo informacij ali zavrne razkritje nekaterih informacij evropskim svetom delavcev;
- imetniki pravic na podlagi Direktive v nekaterih primerih nimajo na voljo učinkovitih pravnih sredstev in dostopa do pravnega varstva;
- v nekaterih primerih pri neizpolnjevanju zahtev glede nadnacionalnega obveščanja in posvetovanja niso na voljo dovolj učinkovite, sorazmerne in odvračilne sankcije.

³ Resolucija Evropskega parlamenta z dne 2. februarja 2023 s priporočili Komisiji o reviziji direktive o Evropskem svetu delavcev (2019/2183(INL)).

V skladu z ustrežno pravno podlago, tj. členom 153(2), točka (b), PDEU, v povezavi s členom 153(1), točka (e) Pogodbe, Svet odloča s kvalificirano večino po rednem zakonodajnem postopku.

Evropski parlament je svoje poročilo sprejel 9. aprila 2024⁴. Mandata še ni sprejel.

Evropski ekonomsko-socialni odbor je sprejel mnenje 30. maja 2024⁵. Odbor regij se je odločil, da ne bo dal mnenja.

II. STANJE V SVETU

Predsedstvo je po razpravah v Delovni skupini za socialna vprašanja⁶ Odboru stalnih predstavnikov predstavilo kompromisno besedilo⁷. Odbor stalnih predstavnikov je 5. junija 2024 dosegel dogovor o kompromisnem besedilu iz priloge k temu poročilu in sklenil, da ga predloži Svetu (EPSCO), da bi dosegel dogovor o splošnem pristopu. Na seji 5. junija je to kompromisno besedilo prejelo široko podporo.

Med pripravljalnimi deli je besedilo prvič pregledala pravno lingvistična služba. Delovna skupina za socialna vprašanja⁸ je preverila oceno učinka⁹, ki jo je pripravila Komisija.

⁴ 758777EN.

⁵ 10596/24.

⁶ Seje so bile 8., 26. in 28. februarja ter 11. in 29. aprila 2024.

⁷ 10437/24.

⁸ 10437/24 ADD 1.

⁹ 5837/24 ADD 4.

III. KOMPROMISNO BESEDILO PREDSEDSTVA

Glavne spremembe v predlogu predsedstva glede na predlog Komisije so naslednje:

1. Obseg obveščanja in posvetovanja (člen 1(1) in uvodna izjava 5)¹⁰.

Da bi podrobneje pojasnilo obseg obveznosti glede obveščanja in posvetovanja, je predsedstvo v uvodni izjavi 5 natančneje opredelilo pojem nadnacionalnih zadev, tako da je zdaj podrobneje opredeljeno, katere zadeve se lahko štejejo za nadnacionalne.

Poleg tega je pojasnilo, da bi bilo treba na podlagi objektivnih meril ugotoviti, ali je mogoče razumno pričakovati, da bo ukrep vplival na delavce.

2. Uravnotežena zastopanost spolov (člen 1(3)(a) in (4)(b) ter uvodna izjava 10.

Ohranjena je obveznost, da si je treba prizadevati za uravnoteženo zastopanost spolov v posebnih pogajalskih telesih in evropskih svetih delavcev, hkrati pa je poudarjeno, da to ne sme posegati v nacionalno zakonodajo in prakso o izvolitvi in imenovanju predstavnikov delavcev.

3. Razlogi za zaupnost in neposredovanje informacij (člen 1(6) in (7), uvodni izjavi 12 in 13).

Pojasnjeno je, da se lahko zahteva, da se informacije obravnavajo kot zaupne ali da jih ni treba razkriti le, dokler obstajajo razlogi, ki upravičujejo te omejitve pravice do obveščnosti.

¹⁰ Sklici na določbe direktive o spremembi.

4. Posebne določbe za pomorščake (člen 1(8))

Dodane so bile posebne določbe v zvezi s pomorščaki, v katerih je dobesedno prevzeto besedilo, ki je bilo tej direktivi dodano s členom 2 Direktive (EU) 2015/1794 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. oktobra 2015 o spremembi direktiv 2008/94/ES, 2009/38/ES in 2002/14/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter direktiv Sveta 98/59/ES in 2001/23/ES v zvezi s pomorščaki.

5. Kazni (člen 1(9)(a) in uvodna izjava 18).

Pravila o kaznih so bila poenostavljena. Zlasti so bile črtane prvotne določbe, v katerih je bilo podrobno opredeljeno, kako morajo države članice določati kazni, vendar so v uvodni izjavi 18 ostali navedeni dejavniki, ki se lahko upoštevajo pri določanju kazni: velikost in finančni položaj družbe ali povezane družbe, ki posluje na ravni Skupnosti (na primer na podlagi njenega letnega prometa), teža, trajanje, posledice in naklepnost ali malomarnost kaznivega dejanja.

6. Dostop do sodnih postopkov (člen 1(9)(bb), uvodni izjavi 17, 18a).

Zaostrena je bila zahteva, da morajo države članice evropskim svetom delavcev in posebnim pogajalskim telesom omogočiti učinkovit dostop do sodnih postopkov ali, če je ustrezno, upravnih postopkov, da lahko izvršujejo svoje pravice, vendar brez poseganja v nacionalno zakonodajo in njihovo morebitno procesno upravičenje. Poleg tega je določeno, da stroške pravnega zastopanja in sodelovanja v takih postopkih bodisi krije glavno poslovodstvo bodisi da države članice sprejmejo druge ukrepe.

7. Prehodne določbe (člen 1(12), uvodna izjava 20a).

Novi člen 14a spremenjene direktive je bil poenostavljen, tako da je v njem zdaj določeno, da lahko glavno poslovodstvo in vsaj 100 delavcev zahtevajo pogajanja o novem sporazumu o evropskem svetu delavcev, če stari sporazum ni v skladu s členom 6 Direktive 2009/38/ES, kakor je bila spremenjena s to direktivo o spremembi. Pojasnjeno je bilo tudi, da morajo pogodbenice sporazumov o evropskem svetu delavcev ali sporazumov o postopkih obveščanja in posvetovanja v vsakem primeru spoštovati veljavne minimalne zahteve iz Direktive 2009/38/ES.

8. Določitev obsega obveščanja in posvetovanja v dodatnih pogojih (Priloga I (aa))

Dodana je bila nova sprememba Direktive 2009/38/ES z vključitvijo sklica na zeleni in digitalni prehod.

IV. ZAKLJUČEK

Po mnenju predsedstva je priloženo besedilo dober in uravnotežen kompromis, v katerem so upoštevana različna stališča delegacij.

Svet (EPSCO) naj doseže dogovor o splošnem pristopu glede besedila iz priloge k temu dopisu in pooblasti predsedstvo, da začne pogajanja o dosjeju s predstavniki Evropskega parlamenta.

Predlog

DIREKTIVA (EU) .../2024

EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne ...

o spremembi Direktive 2009/38/ES glede ustanavljanja
in delovanja evropskih svetov delavcev ter učinkovitega izvrševanja
pravic do nadsocialnega obveščanja in posvetovanja

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 153(2), točka (b), v povezavi s
členom 153(1), točka (e), Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora¹¹,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij¹²,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

¹¹ UL C , , str. .

¹² UL C , , str. .

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V skladu s členom 27 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah se morajo delavcem ali njihovim predstavnikom na ustreznih ravneh pravočasno zagotoviti informacije in možnost posvetovanja pod pogoji, določenimi s pravom Unije ter nacionalnimi zakonodajami in običaji. Načelo 8 evropskega stebra socialnih pravic ponovno potrjuje pravico delavcev oziroma njihovih predstavnikov do obveščanja in posvetovanja o zadevah, ki jih zadevajo.
- (2) Kar zadeva nadnacionalne zadeve, si Direktiva 2009/38/ES Evropskega parlamenta in Sveta¹³ prizadeva tem temeljnim načelom dati polni učinek z določitvijo minimalnih zahtev za obveščanje in posvetovanje z delavci v družbah in povezanih družbah, ki poslujejo na ravni Skupnosti.
- (3) Čeprav je bilo z oceno Direktive 2009/38/ES, objavljeno leta 2018, načeloma potrjena njena dodana vrednost in ustreznost, so bile v njej ugotovljene tudi pomanjkljivosti, na primer v zvezi z učinkovitostjo postopka posvetovanja, dostopom do pravnega varstva, sankcijami in razlago nekaterih pojmov.
- (4) Evropski parlament je leta 2023 v skladu s členom 225 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) sprejel zakonodajno resolucijo na lastno pobudo s priporočili o reviziji Direktive 2009/38/ES¹⁴, Komisija pa je v skladu s členom 154 PDEU opravila dvofazno posvetovanje s socialnimi partnerji o potrebi po ukrepih za odpravo pomanjkljivosti navedene direktive in njihovi vsebini. Komisija je dokaze zbrala tudi s študijo, ki je vključevala ciljno usmerjeno spletno anketo, razgovore z deležniki, delavnice ter analizo nacionalne sodne prakse in ustreznih določb v nacionalnih zakonodajah držav članic.

¹³ Direktiva 2009/38/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. maja 2009 o ustanovitvi Evropskega sveta delavcev ali uvedbi postopka obveščanja in posvetovanja z delavci v družbah ali povezanih družbah na območju Skupnosti (UL L 122, 16.5.2009, str. 28, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/38/oj>).

¹⁴ Resolucija Evropskega parlamenta z dne 2. februarja 2023 s priporočili Komisiji o reviziji direktive o Evropskem svetu delavcev (2019/2183(INL)).

- (5) Dokazi kažejo, da je pravna negotovost v zvezi s pojmom nadnacionalnih zadev privedla do različnih razlag in do sporov. Da bi zagotovili pravno varnost in zmanjšali tveganje takih sporov, je treba ta pojem pojasniti. V ta namen je primerno pojasniti, da ta direktiva ne bi smela zajemati le primerov, v katerih se lahko razumno pričakuje, da bodo ukrepi, ki jih obravnava vodstvo družbe, vplivali na njene delavce v več kot eni državi članici, temveč tudi primere, v katerih se lahko razumno pričakuje, da bodo taki ukrepi vplivali na delavce te družbe v le eni državi članici, vendar se za posledice teh ukrepov lahko razumno pričakuje, da bodo vplivale na njene delavce v vsaj eni drugi državi članici. To je potrebno, da se vključijo primeri, v katerih družbe načrtujejo ukrepe, kot so odpovedi, odpuščanja ali prenos proizvodnih dejavnosti in oddaja dejavnosti v zunanje izvajanje, ki so izrecno ciljno usmerjeni v podružnice v le eni državi članici, vendar se lahko razumno pričakuje, da bodo imeli posledice za delavce te družbe v drugi državi članici, na primer zaradi sprememb v čezmejni dobavni verigi ali proizvodnih dejavnostih. Pojem nadnacionalnih zadev zajema tiste ukrepe, ki bi lahko bistveno vplivali na delavce, kar pomeni, da posledice zanje niso zanemarljive in da ne zadevajo le posameznih zaposlenih ali običajnih operativnih odločitev. Treba bi bilo določiti objektivna merila za razumnost pričakovanj, pri tem pa upoštevati naravo in namen predvidenih ukrepov ter okoliščine primera.
- (6) Opredelitvi obveščanja in posvetovanja v Direktivi 2009/38/ES vključujeta normativne zahteve. Zaradi skladnosti in pravne jasnosti je primerno, da se navedene normativne določbe namesto tega določijo v členih, ki določajo pravice in obveznosti.

- (7) Člani posebnih pogajalskih teles za izpolnjevanje svojih nalog na podlagi Direktive 2009/38/ES morda potrebujejo pravno svetovanje. Vendar ni dovolj jasno, da so upravičeni do kritja s tem povezanih pravnih stroškov. Za zagotovitev takega kritja bi bilo treba pojasniti, da glavno poslovodstvo krije stroške članov posebnih pogajalskih teles, o katerih bi morali ti vnaprej obvestiti glavno poslovodstvo. To obveznost je primerno omejiti na razumne pravne stroške, da se zagotovi, da vodstvo ni odgovorno za očitno nesorazmerne stroške, stroške brez upravičene povezave z ustreznim pravnim svetovanjem ali stroške, nastale zaradi očitno neutemeljenih, nerelevantnih ali neresnih zahtevkov. Poleg tega Direktiva 2009/38/ES državam članicam daje diskrecijsko pravico do določitve proračunskih pravil v zvezi z delovanjem **posebnih pogajalskih teles** in evropskih svetov delavcev na podlagi dodatnih pogojev, pri čemer se upošteva načelo, da mora stroške, povezane z ustreznim izpolnjevanjem nalog posebnega pogajalskega telesa, kriti glavno poslovodstvo. Zato so določbe, ki se nanašajo na število strokovnjakov, ki naj bi jih financiralo glavno poslovodstvo, odvečne in bi jih bilo treba črtati. Kadar natančen znesek stroškov ni vnaprej znan, je treba glavnemu poslovodstvu sporočiti oceno in naravo stroškov.
- (8) Direktiva 2009/38/ES od pogodbenic sporazuma o evropskem svetu delavcev zahteva, da določijo kraj sestankov evropskega sveta delavcev. Primerno je navesti, da morajo določiti tudi obliko takih sestankov – s fizično udeležbo, prek spleta ali v hibridni obliki –, da bi se izognili dvomom glede možnosti dogovora o tem, da bodo nekateri ali vsi sestanki potekali v virtualnem okolju, in sicer z uporabo orodij za spletne sestanke, s čimer se bo zmanjšal okoljski odtis sestankov v skladu s cilji Unije, držav članic in družb glede zmanjšanja emisij, hkrati pa bosta zagotovljena po eni strani smiselna in učinkovita izmenjava informacij in posvetovanje z nižjimi stroški za okolje in finančnimi stroški, po drugi strani pa možnosti sklicevanja sestankov s fizično udeležbo, na katerih se lahko vzpostavi zaupanja vredno in zaupno okolje za sestanke ter priložnost za osebno izmenjavo.

- (9) Med delovanjem evropskih svetov delavcev lahko pride do negotovosti in sporov glede kritja nekaterih stroškov in dostopa do nekaterih virov. V skladu z načelom avtonomije pogodbenic je primerno zahtevati, da se v sporazumih o evropskem svetu delavcev izrecno določijo nekatere vrste finančnih in materialnih virov, in sicer morebitna pomoč strokovnjakov, na primer strokovnjakov za tehnične zadeve ali pravnih strokovnjakov. V sporazumih bi bilo treba obravnavati tudi zagotavljanje ustreznega usposabljanja za člane evropskega sveta delavcev in kritje s tem povezanih stroškov, brez poseganja v minimalno zahtevo iz člena 10(4) Direktive 2009/38/ES.

(10) Izkazalo se je, da je zahteva iz Direktive 2009/38/ES, da je treba pri določanju sestave evropskih svetov delavcev upoštevati, če je mogoče, potrebo po uravnoteženi zastopanosti spolov med delavci, nezadostna za spodbujanje uravnotežene zastopanosti spolov. V večini evropskih svetov delavcev so ženske še vedno premalo zastopane. Zato je treba določiti učinkovitejše in bolj specifične cilje v zvezi z uravnoteženo zastopanstvo spolov, ki jih bodo vodstvo in predstavniki delavcev skušali doseči v pogajanjih ali ponovnih pogajanjih o sporazumih. Za doseg teh ciljev je morda treba v nekaterih primerih pri sestavi evropskega sveta delavcev ali njegovega ožjega odbora dati prednost premalo zastopnemu spolu. V skladu s sodno prakso Sodišča Evropske unije¹⁵ je tako pozitivno ukrepanje mogoče v skladu z načelom enakega obravnavanja moških in žensk, če ukrepi, sprejeti za doseg cilja uravnotežene zastopanosti spolov, ne zagotavljajo samodejne in brezpogojne prednosti osebam določenega spola, temveč omogočijo upoštevanje drugih meril, kot so zasluge in kvalifikacije ter postopek izvolitve, določen z ustreznimi zakoni. Pogodbenicam sporazumov o evropskem svetu delavcev bi bilo zato treba omogočiti prožnost, ki je potrebna za spoštovanje pravnih in dejanskih omejitev pozitivnega ukrepanja. Brez poseganja v nacionalno zakonodajo in prakso v zvezi z izvolitvijo in imenovanjem predstavnikov delavcev bi bilo treba v sporazumih določiti ureditve za čim bolj uravnoteženo zastopnost spolov v evropskem svetu delavcev. To bi lahko vključevalo določitev usmeritve k uravnoteženi zastopanosti spolov v evropskih svetih delavcev in morebitne vmesne cilje na tej poti. Iz podobnih razlogov je poleg tega primerno zahtevati ukrepe, s katerimi se skuša doseči uravnotežena zastopnost spolov v sestavi posebnega pogajalskega telesa, da se ta cilj spodbudi že v fazi pogajanj.

¹⁵ Sodba Sodišča z dne 28. marca 2000, *Badeck in drugi*, C-158/97, ECLI:EU:C:2000:163.

- (11) Dokazi kažejo, da se začetek pogajanj včasih odloži za dlje kot šestmesečno obdobje, določeno v Direktivi 2009/38/ES. V nekaterih primerih vodstvo po prejemu zahteve za ustanovitev evropskega sveta delavcev ne sprejme ukrepov niti izrecno ne odkloni začetka pogajanj. Zato bi bilo treba določiti, da se dodatni pogoji iz Direktive 2009/38/ES uporabljajo, kadar prvi sestanek posebnega pogajalskega telesa ni sklican v šestih mesecih po prejemu zahteve za ustanovitev evropskega sveta delavcev, ne glede na to, ali glavno poslovodstvo izrecno odkloni začetek pogajanj.
- (12) Vodstvo lahko pri izmenjavi občutljivih informacij s člani evropskih svetov delavcev, člani posebnih pogajalskih teles ali predstavniki delavcev v okviru postopka obveščanja in posvetovanja določi, da se take informacije izmenjujejo v zaupni obliki in se ne razkrijejo. Glavno poslovodstvo bi moralo izmenjavo informacij v zaupni obliki tudi razumno utemeljiti. Zaupnost bi morala veljati le, dokler obstajajo razlogi zanjo. Z vzpostavitvijo ustreznih ureditev za varovanje zaupnosti občutljivih informacij se lahko ustvari zaupanje in olajša izmenjava takih informacij, hkrati pa se zavarujejo interesi družb in delavcev, med drugim s preprečevanjem vse večjih tveganj, kot je industrijsko vohunjenje.
- (13) Možnost glavnega poslovodstva, da članom posebnih pogajalskih teles ali evropskih svetov delavcev oziroma predstavnikom delavcev v okviru postopka obveščanja in posvetovanja ne posreduje informacij, bi morala biti omejena na primere, v katerih bi tako posredovanje resno škodovalo delovanju zadevnih družb. Zaradi preglednosti in učinkovitega pravnega varstva bi moralo glavno poslovodstvo navesti tudi razloge, ki upravičujejo neposredovanje informacij, in sicer na uravnotežen način, ki omogoča zadosten pravni nadzor brez razkritja zaščitene informacij. Oprostitev posredovanja informacij se uporablja, dokler obstajajo razlogi za to.

- (14) Zaradi povečanja pravne jasnosti je primerno, da se določbe o posredovanju informacij v zaupni obliki in o neposredovanju informacij določijo v dveh ločenih členih. Poleg tega bi bilo treba obstoječo določbo, ki državam članicam omogoča določitev posebnih pravil za družbe, ki si prizadevajo za ideološko vodenje, prenesti v člen o razmerju do drugih nacionalnih določb, saj se nanaša na širše izvajanje zahtev iz Direktive 2009/38/ES.
- (15) Za učinkovito nadnacionalno posvetovanje je potreben pristen dialog med glavnim poslovodstvom in evropskimi sveti delavcev ali predstavniki delavcev v okviru postopka obveščanja in posvetovanja. To pomeni, da morata obveščanje in posvetovanje potekati tako, da lahko predstavniki delavcev izrazijo svoje mnenje pred sprejetjem odločitve, in da mora glavno poslovodstvo pred sprejetjem odločitve o predlaganem ukrepu poslati utemeljen odgovor na mnenje evropskih svetov delavcev ali predstavnikov delavcev. Zato je pomembno, da se – ob upoštevanju stopnje nujnosti zadeve – obveščanje in posvetovanje opravita pravočasno ter da imajo evropski svet delavcev in predstavniki delavcev dovolj časa, da izrazijo svoja stališča in se zagotovi učinkovito uveljavljanje pravic iz Direktive 2009/38/ES. Brez poseganja v možnost držav članic, da določijo strožje zaščitne ukrepe v skladu s členom 153(4) PDEU, ta direktiva o spremembi družbam ne bi smela preprečevati, da sprejmejo odločitev, kadar mnenje evropskega sveta delavcev ni bi predloženo v razumnem roku.

- (16) Poleg tega bi bilo treba spremeniti določbe Direktive 2009/38/ES o vlogi in varstvu predstavnikov delavcev, da se povečata jasnost in natančnost, zlasti v zvezi z varstvom članov posebnih pogajalskih teles in članov evropskih svetov delavcev pred povračilnimi ukrepi ali odpovedjo. Da bi se izognili sporom, bi bilo treba določiti tudi, da glavno poslovodstvo krije razumne stroške usposabljanja članov posebnega pogajalskega telesa in evropskega sveta delavcev ter s tem povezane stroške, ki so potrebni za izpolnjevanje njihovih nalog, če je bilo vodstvo o teh stroških vnaprej obveščeno.
- (17) V nekaterih državah članicah imajo imetniki pravic na podlagi Direktive 2009/38/ES težave pri vložitvi pravnih sredstev za izvrševanje svojih pravic. Zato je treba okrepiti obveznost držav članic, da zagotovijo učinkovita pravna sredstva in dostop do pravnega varstva, ter nadzor Komisije nad izpolnjevanjem navedenih obveznosti. Države članice bi morale evropskim svetom delavcev in posebnim pogajalskim telesom v skladu z nacionalnim pravom glede njihovega morebitnega procesnega upravičenja ali oblike zastopanja omogočiti dostop do sodnih postopkov ali, če je ustrezno, upravnih postopkov za izvrševanje pravic, dodeljenih evropskim svetom delavcev in posebnim pogajalskim telesom. Poleg tega bi bilo treba pojasniti, da morajo ustrezni postopki omogočati učinkovito izvrševanje ter da morebitni predhodni postopki izvensodne poravnave imetnikom pravic ne morejo odvzeti pravice, da začnejo sodni postopek. Da bi lahko Komisija nadzorovala, ali države članice izpolnjujejo navedene obveznosti, bi morale države članice Komisijo uradno obvestiti o tem, kako in v katerih okoliščinah lahko imetniki pravic sprožijo sodne in po potrebi upravne postopke v zvezi z vsemi svojimi pravicami na podlagi te direktive o spremembi.

- (18) Ocena Direktive 2009/38/ES, ki jo je leta 2018 opravila Komisija, je pokazala, da sankcije, ki se uporabljajo v primeru neizpolnjevanja zahtev glede nadnacionalnega obveščanja in posvetovanja, pogosto niso dovolj odvračilne. Zato je primerno določiti obveznost držav članic, da zagotovijo učinkovite, odvračilne in sorazmerne kazni. V primeru neizpolnjevanja postopkov obveščanja in posvetovanja iz Direktive 2009/38/ES bi bilo treba določiti denarne kazni. Lahko bi se določile tudi druge oblike sankcij. Da bi bile učinkovite, odvračilne in sorazmerne, bi bilo treba pri določitvi kazni upoštevati dejavnike, kot so velikost in finančni položaj družbe ali povezane družbe, ki posluje na ravni Skupnosti, na primer na podlagi njenega letnega prometa, ter vseh drugih pomembnih dejavnikov, kot so teža, trajanje, posledice in naklepnost ali malomarnost kaznivega dejanja.
- (18a – novo) Posebna pogajalska telesa, evropski sveti delavcev in njihovi člani, ki delujejo v njihovem imenu, bi morali imeti na voljo potrebna sredstva za kritje stroškov pravnega zastopanja in sodelovanja v sodnih postopkih ali, če je ustrezno, upravnih postopkih. Države članice bi morale določiti, da te stroške krije glavno poslovodstvo, če so stroški razumni, ali sprejmejo druge ukrepe za zagotovitev, da evropskim svetom delavcev zaradi pomanjkanja finančnih sredstev ne bi *de facto* preprečili sodelovanje v upravnih ali sodnih postopkih. To bi lahko dosegli na primer z zahtevo, da se evropskemu svetu delavcev dodeli ustrezen operativni proračun, ustanovitviyo solidarnostnih skladov na nacionalni ravni, zagotavljanjem zavarovanj za kritje pravnih stroškov, omogočanjem dostopa do pravne pomoči v določenih okoliščinah ali z drugimi določbami v skladu z nacionalno zakonodajo in prakso.

(19) Družbe s sporazumom o nadnacionalnem obveščanju in posvetovanju z delavci, ki je bil sklenjen pred 23. septembrom 1996, torej pred datumom začetka uporabe Direktive Sveta 94/45/ES¹⁶, so izvzete iz uporabe obveznosti iz Direktive 2009/38/ES. Organi za obveščanje in posvetovanje z delavci, ustanovljeni na podlagi takih sporazumov, so bili ustanovljeni in še naprej delujejo zunaj področja uporabe prava Unije. Direktiva 2009/38/ES delavcem v izvzetih družbah ne zagotavlja možnosti, da na podlagi navedene direktive zahtevajo ustanovitev evropskega sveta delavcev. Vendar bi morali imeti delavci in njihovi predstavniki v vseh družbah ali povezanih družbah, ki poslujejo na ravni Skupnosti, zaradi pravne jasnosti, enakega obravnavanja in učinkovitosti načeloma pravico, da zahtevajo ustanovitev evropskega sveta delavcev. Skoraj 30 let po tem, ko je bil na ravni Unije prvič vzpostavljen zakonodajni okvir, ki določa minimalne zahteve glede nadnacionalnega obveščanja in posvetovanja z delavci, ti razlogi prevladajo nad preudarki glede kontinuitete že obstoječih sporazumov, ki so prvotno utemeljevali izvzetje. To izvzetje bi bilo zato treba črtati. Začetek in vodenje pogajanj za ustanovitev evropskih svetov delavcev v takih družbah bi morala potekati po postopku iz te direktive, obdobje, po katerem bi začeli veljati dodatni pogoji, pa bi bilo treba s treh let skrajšati na dve leti, kar se sklada z obdobjem za prilagoditev obstoječih sporazumov o evropskem svetu delavcev.

¹⁶ Direktiva Sveta 94/45/ES z dne 22. septembra 1994 o ustanovitvi Evropskega sveta delavcev ali uvedbi postopka obveščanja in posvetovanja z delavci v družbah ali povezanih družbah na območju Skupnosti (UL L 254, 30.9.1994, str. 64, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1994/45/oj>).

- (20) Poleg tega bi se morale na podlagi istih preudarkov iste minimalne zahteve uporabljati za vse družbe, ki poslujejo na ravni Skupnosti in katerih evropski sveti delavcev delujejo v skladu z Direktivo 2009/38/ES, ter družbe, v katerih je bil sporazum o evropskem svetu delavcev podpisan ali revidiran med 5. junijem 2009 in 5. junijem 2011. Zato bi bilo treba črtati tudi izvzetje slednjih družb iz uporabe Direktive 2009/38/ES.
- (20a – novo) Iste minimalne zahteve bi bilo treba uporabljati za vse družbe, ki poslujejo na ravni Skupnosti in katerih evropski sveti delavcev delujejo v skladu z Direktivo 2009/38/ES. Države članice bi morale zlasti določiti prehodne ureditve, ki bi pogodbenicam sporazumov o evropskem svetu delavcev ali sporazumov o postopkih obveščanja in posvetovanja, sklenjenih na podlagi Direktive 94/45/ES ali Direktive 2009/38/ES pred [UL: vstaviti datum, od katerega se začnejo uporabljati določbe za prenos iz člena 2(1), drugi pododstavek, te direktive o spremembi], omogočile, da se pogajajo o prilagoditvah teh sporazumov, če niso skladni z revidiranimi zahtevami glede vsebine takih sporazumov. Pogodbenice veljavnih sporazumov o evropskem svetu delavcev ali sporazumov o postopkih obveščanja in posvetovanja bi morale v vsakem primeru spoštovati veljavne minimalne zahteve.
- (21) Evropski sveti delavcev, ki delujejo na podlagi dodatnih pogojev iz Priloge I k Direktivi 2009/38/ES, imajo pravico, da se enkrat letno sestanejo z glavnim poslovodstvom zaradi obveščanja in posvetovanja o poslovnem uspehu in perspektivah zadevne družbe ali povezane družbe, ki posluje na ravni Skupnosti. Da bi okrepili nadnacionalno obveščanje in posvetovanje s temi evropskimi sveti delavcev, je primerno število takih letnih plenarnih zasedanj v dodatnih pogojih povečati na dve, od katerih mora vsaj eno potekati s fizično udeležbo.
- (22) Poleg tega bi bilo treba izvesti nekatere tehnične spremembe dodatnih pogojev iz Priloge I k Direktivi 2009/38/ES, da se zagotovi skladnost z normativnim delom.

(23) Zato je primerno spremeniti Direktivo 2009/38/ES, da se v njeno področje uporabe vključijo vse upravičene družbe, pojasnijo nekateri njeni ključni pojmi, izboljša postopek nadnacionalnega obveščanja in posvetovanja ter zagotovita učinkovito pravno varstvo in izvrševanje.

[...]

(25) Ker ciljev te direktive, in sicer zagotoviti učinkovitost zahtev iz Direktive 2009/38/ES glede obveščanja in posvetovanja z delavci v družbah in povezanih družbah, ki poslujejo na ravni Skupnosti, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi nadnacionalne narave in obsega teh zahtev lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.

(26) V skladu s členom 27 Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov lahko invalidi svoje delavske in sindikalne pravice uresničujejo enako kot drugi. Ker so Unija in njene države članice pogodbenice navedene konvencije, je treba Direktivo 2009/38/ES in ustrezno nacionalno zakonodajo razlagati v skladu s tem načelom, na primer v zvezi z dostopnostjo in razumno prilagoditvijo za člane posebnih pogajalskih teles, člane evropskih svetov delavcev in predstavnike delavcev, ki izpolnjujejo svoje naloge, ter v zvezi s tem, da s tem povezane stroške krije glavno poslovodstvo.

- (27) V skladu z Direktivo 2014/23/EU¹⁷, Direktivo 2014/24/EU¹⁸ in Direktivo 2014/25/EU Evropskega parlamenta in Sveta¹⁹ morajo države članice z ustreznimi ukrepi zagotoviti, da gospodarski subjekti pri izvajanju javnih naročil izpolnjujejo veljavne obveznosti na področju socialnega in delovnega prava, ki so določene v pravu Unije. Z ustrezno vključitvijo meril glede družbene trajnosti v merila za oddajo javnega naročila, ki jih naročniki oblikujejo za opredelitev ekonomsko najugodnejših ponudb, je mogoče prispevati k učinkovitemu izvajanju zahtev na podlagi te direktive. Vendar ta direktiva ne ustvarja dodatnih obveznosti v zvezi z navedenimi direktivami.
- (28) Da bi imeli predstavniki delavcev in glavno poslovodstvo v družbah ali povezanih družbah, ki poslujejo na ravni Skupnosti, dovolj časa, da preučijo revidirane minimalne zahteve in se pripravijo na njihovo uporabo, je uporabo predpisov, ki so jih države članice sprejele za uskladitev s to direktivo, primerno za dve leti odložiti –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

¹⁷ Direktiva 2014/23/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o podeljevanju koncesijskih pogodb (UL L 94, 28.3.2014, str. 1).

¹⁸ Direktiva 2014/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju in razveljavitvi Direktive 2004/18/ES (UL L 94, 28.3.2014, str. 65).

¹⁹ Direktiva 2014/25/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju naročnikov, ki opravljajo dejavnosti v vodnem, energetske in prometnem sektorju ter sektorju poštne storitve, ter o razveljavitvi Direktive 2004/17/ES (UL L 94, 28.3.2014, str. 243).

Člen 1

Direktiva 2009/38/ES se spremeni:

(1) v členu 1 se odstavek 4 nadomesti z naslednjim:

„4. Za nadnacionalne štejejo zadeve, za katere se lahko razumno pričakuje, da zadevajo družbo ali povezano družbo, ki posluje na ravni Skupnosti, ali najmanj dve družbi ali podružnici ali povezani družbi v dveh različnih državah članicah.

Šteje se, da so ti pogoji izpolnjeni, kadar:

- a) se lahko za ukrepe, ki jih obravnava vodstvo družbe ali povezane družbe, ki posluje na ravni Skupnosti, razumno pričakuje, da bodo vplivali na delavce v tej družbi ali povezani družbi ali njeni podružnici v več kot eni državi članici;
- b) se lahko za ukrepe, ki jih obravnava vodstvo družbe ali povezane družbe, ki posluje na ravni Skupnosti, razumno pričakuje, da bodo vplivali na delavce v tej družbi ali povezani družbi ali njeni podružnici v eni državi članici, hkrati pa se lahko razumno pričakuje, da bodo posledice teh ukrepov vplivale na njihove delavce v drugi državi članici.“;

(2) v členu 2(1) se točki (f) in (g) nadomestita z naslednjim:

„(f) ‚obveščanje‘ pomeni prenos podatkov predstavnikom delavcev, ki ga opravi delodajalec, da se jim omogoči seznaniti se z neko zadevo in jo preučiti;

(g) ‚posvetovanje‘ pomeni vzpostavljanje dialoga in izmenjavo stališč med predstavniki delavcev in glavnim poslovodstvom ali drugo ustrezno ravtnjo vodstva;“;

(3) člen 5 se spremeni:

(a) v odstavku 2 se točka (b) nadomesti z naslednjim:

„(b) Člane posebnega pogajalskega telesa izvolijo ali imenujejo družbe ali povezane družbe, ki poslujejo na ravni Skupnosti, v sorazmerju s številom delavcev, ki jih zaposlujejo v vsaki državi članici, in sicer na način, s katerim se skuša doseči uravnotežena zastopanost spolov, z dodelitvijo enega sedeža vsaki državi članici za vsak delež v tej državi članici zaposlenih delavcev, kar je enako 10 % skupnega števila delavcev, zaposlenih v vseh državah članicah, ali ulomku tega deleža.“;

(b) odstavek 6 se spremeni:

– v prvem pododstavku se dodata naslednja stavka:

„Ti stroški vključujejo razumne honorarje strokovnjakov, tudi pravnih strokovnjakov, kolikor je to potrebno za ta namen. Glavno poslovodstvo je treba o stroških obvestiti pred njihovim nastankom.“;

– v drugem pododstavku se črta drugi stavek;

(4) člen 6 se spremeni:

(a) odstavek 2 se spremeni:

– točki (c) in (d) se nadomestita z naslednjim:

„(c) pristojnosti in postopek obveščanja in posvetovanja evropskega sveta delavcev ter ureditev povezovanja med obveščanjem in posvetovanjem z evropskim svetom delavcev in nacionalnimi predstavniškimi telesi delavcev v skladu z načeli in zahtevami iz člena 1(3) in člena 9;

(d) obliko, kraj, frekvenco in trajanje sestankov evropskega sveta delavcev;“;

– točka (f) se nadomesti z naslednjim:

„(f) finančne in materialne vire, ki naj se dodelijo evropskemu svetu delavcev, med drugim vsaj v zvezi z naslednjimi vidiki:

– morebitno vključitvijo strokovnjakov, tudi pravnih strokovnjakov, za pomoč evropskemu svetu delavcev pri izpolnjevanju njegovih nalog,

– [...]

– zagotavljanjem ustreznega usposabljanja za člane evropskega sveta delavcev, brez poseganja v minimalno zahtevo iz člena 10(4), prvi pododstavek;“;

(b) vstavi se naslednji odstavek 2a:

„2a. Glavno poslovodstvo in posebno pogajalsko telo pri pogajanjih ali ponovnih pogajanjih o sporazumu o evropskem svetu delavcev dorečeta in določita potrebne ureditve, da se v največji možni meri in brez poseganja v nacionalno zakonodajo in prakso o izvolitvi in imenovanju predstavnikov delavcev doseže cilj uravnotežene zastopanosti spolov, pri čemer članstvo evropskega sveta delavcev in, kadar je ustrezno, ožjega odbora sestavlja vsaj po 40 % žensk in moških.“;

(5) v členu 7(1) se druga alineja nadomesti z naslednjim:

“– kadar glavno poslovodstvo ne skliče prvega sestanka posebnega pogajalskega telesa v šestih mesecih po prejemu zahteve v skladu s členom 5(1)“;

(6) člen 8 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 8

Zagotavljanje informacij v zaupni obliki

1. Države članice zagotovijo, da člani posebnih pogajalskih teles, člani evropskih svetov delavcev ali predstavniki delavcev v okviru postopka obveščanja in posvetovanja ter strokovnjaki, ki jim pomagajo, varujejo informacije, ki jim jih izrecno v zaupni obliki posreduje glavno poslovodstvo. Poleg tega lahko glavno poslovodstvo vzpostavi ustrezne ureditve posredovanja in shranjevanja informacij, ki bi prispevale k varovanju zaupnosti informacij, zagotovljenih v zaupni obliki.
2. Če glavno poslovodstvo informacije zagotovi v zaupni obliki v skladu z odstavkom 1, člani posebnih pogajalskih teles ali evropskih svetov delavcev oziroma predstavnike delavcev v okviru postopka obveščanja in posvetovanja obvesti o razlogih, ki upravičujejo zagotovitev informacij v zaupni obliki.

3. Obveznost iz odstavka 1 še naprej velja, ne glede na to, kje so osebe iz odstavka 1, tudi po izteku njihovega mandata, dokler se z glavnim poslovodstvom ne doseže dogovor o tem, da so razlogi, ki jo upravičujejo, zastareli.“;

(7) vstavi se naslednji člen 8a:

„Člen 8a

Neposredovanje informacij na podlagi posebnih razlogov

1. Države članice določijo, da v posebnih primerih ter pod pogoji in omejitvami, ki jih določa nacionalna zakonodaja, glavno poslovodstvo v tej državi članom posebnih pogajalskih teles ali evropskih svetov delavcev oziroma predstavnikom delavcev v okviru postopka obveščanja in posvetovanja ter strokovnjakom, ki jim pomagajo, ni dolžno posredovati informacij, ki so take narave, da bi njihovo posredovanje po objektivnih merilih lahko resno oviralo zadevne družbe.

Država članica lahko tako oprostitev obveznosti podvrže predhodni upravni ali sodni potrditvi.

2. Če glavno poslovodstvo informacij ne posreduje na podlagi razlogov iz odstavka 1, člane posebnih pogajalskih teles ali evropskih svetov delavcev oziroma predstavnike delavcev v okviru postopka obveščanja in posvetovanja obvesti o razlogih, ki upravičujejo neposredovanje informacij.
3. Oprostitev posredovanja informacij v skladu z odstavkom 1 se še naprej uporablja, dokler razlogi, ki to upravičujejo, ne postanejo zastareli.“;

(8) člena 9 in 10 se nadomestita z naslednjim:

„Člen 9

Delovanje evropskega sveta delavcev ter postopka obveščanja in posvetovanja z delavci

1. Glavno poslovodstvo in evropski svet delavcev delujeta v duhu sodelovanja in spoštovanja pravic in obveznosti obeh strani.

Enako velja za sodelovanje med glavnim poslovodstvom in predstavniki delavcev v okviru postopka obveščanja in posvetovanja z delavci.

2. Obveščanje o nadnacionalnih zadevah se opravi v času, na način in z vsebino, ki predstavnikom delavcev omogoča, da opravijo poglobljeno presojo možnih vplivov in, kadar je to primerno, pripravijo posvetovanja s pristojnim telesom zadevne družbe ali povezane družbe, ki služi na ravni Skupnosti.
3. Posvetovanje se opravi v času, na način in z vsebino, ki predstavnikom delavcev omogoča, da izrazijo svoje mnenje pred sprejetjem odločitve in na podlagi informacij, zagotovljenih v skladu z odstavkom 2, brez poseganja v odgovornosti vodstva ter v razumnem roku ob upoštevanju stopnje nujnosti zadeve. Predstavniki delavcev so upravičeni do utemeljenega pisnega odgovora glavnega poslovodstva ali druge ustrezne ravni vodstva pred sprejetjem odločitve o zadevnih ukrepih, če so predstavniki delavcev svoje mnenje izrazili v razumnem roku v skladu s prvim stavkom.

Člen 10

Vloga in varstvo predstavnikov delavcev

1. Brez poseganja v pristojnosti drugih teles ali organizacij na tem področju imajo predstavniki delavcev, vključno s člani posebnega pogajalskega telesa in člani evropskega sveta delavcev, na voljo sredstva, potrebna za uresničevanje pravic iz te direktive, in kolektivno zastopajo interese delavcev družbe ali povezane družbe, ki posluje na ravni Skupnosti.
2. Brez poseganja v člena 8 in 8a člani evropskega sveta delavcev obvestijo predstavnike delavcev podružnic ali družb v povezani družbi, ki poslujejo na ravni Skupnosti, ali če teh predstavnikov delavcev ni, vse delavce, obvestijo o vsebini in rezultatih postopka obveščanja in posvetovanja, zlasti pred sestanki z glavnim poslovodstvom in po njih, ter imajo za to na voljo potrebna sredstva.
3. Člani posebnih pogajalskih teles, člani evropskih svetov delavcev in predstavniki delavcev, ki sodelujejo v postopkih iz člena 6(3), uživajo enako varstvo in zagotovila kot predstavniki delavcev po nacionalni zakonodaji in običajih, ki veljajo v državi, v kateri so zaposleni.

To zlasti velja za udeležbo na sestankih posebnih pogajalskih teles ali evropskih svetov delavcev ali na drugih sestankih v okviru sporazuma iz člena 6(3), za izplačilo plač članom, ki so delavci v družbi ali povezani družbi, ki posluje na ravni Skupnosti, za čas, ko so nujno odsotni z dela zaradi opravljanja svojih nalog, in za varstvo pred povračilnimi ukrepi ali odpovedjo.

Član posebnega pogajalskega telesa ali Evropskega sveta delavcev ali namestnik takega člana, ki je član posadke morskega plovila, ima pravico do udeležbe na sestankih posebnega pogajalskega telesa ali Evropskega sveta delavcev ali na katerih koli drugih sestankih v okviru postopkov, uvedenih na podlagi člena 6(3), če tedaj, ko poteka sestanek, ta član ali namestnik ni na morju ali v pristanišču v državi, ki ni država, v kateri ima ladjarsko podjetje sedež.

Če je to mogoče, se sestanki načrtujejo tako, da se olajša sodelovanje članov ali namestnikov, ki so člani posadk morskih plovil.

Kadar se član posebnega pogajalskega telesa ali Evropskega sveta delavcev ali namestnik takega člana, ki je član posadke morskega plovila, sestanka ne more udeležiti, se preuči možnost uporabe novih informacijskih in komunikacijskih tehnologij, kadar je to mogoče.

4. Članom posebnega pogajalskega telesa in evropskega sveta delavcev se zagotovi plačana odsotnost z dela zaradi usposabljanja, če je to potrebno za izpolnjevanje njihovih predstavniških nalog na mednarodni ravni.

Brez poseganja v sporazume, sklenjene v skladu s členom 6(2), točka (f), stroške takega usposabljanja in s tem povezane stroške krije glavno poslovodstvo, pod pogojem, da je bilo glavno poslovodstvo o tem vnaprej obveščeno.“;

(9) člen 11 se spremeni:

(a) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. Države članice določijo ustrezne ukrepe v primeru neizpolnjevanja nacionalnih določb, sprejetih na podlagi te direktive. Zlasti zagotovijo, da:

(a) so na voljo ustrezni postopki, ki omogočajo učinkovito izvrševanje pravic in obveznosti iz te direktive;

(b) se kazni, ki so učinkovite, odvračilne in sorazmerne, uporabljajo za kršitve pravic in obveznosti iz te direktive.

V primeru neizpolnjevanja nacionalnih določb za prenos obveznosti iz člena 9(2) in (3) države članice določijo denarne kazni.

(b) odstavek 3 se spremeni:

– prvi pododstavek se nadomesti z naslednjim:

„3. Države članice zagotovijo postopke za upravne ali sodne pritožbe, ki jih lahko člani posebnega pogajalskega telesa, člani evropskega sveta delavcev ali predstavniki delavcev vložijo, kadar glavno poslovodstvo zagotovi informacije v zaupni obliki v skladu s členom 8 ali ne posreduje informacij na podlagi posebnih razlogov v skladu s členom 8a.“;

– doda se naslednji pododstavek:

„Trajanje postopkov iz prvega pododstavka je združljivo z učinkovitim uveljavljanjem pravic do obveščanja in posvetovanja na podlagi te direktive.“;

(bb – novo) doda se naslednji odstavek 3a:

„3a. V zvezi s pravicami, podeljenimi s to direktivo, države članice zagotovijo učinkovit dostop do sodnih postopkov ali, če je ustrezno, upravnih postopkov za evropske svete delavcev in posebna pogajalska telesa ali, v njihovem imenu, za njihove člane ali predstavnike. Države članice zagotovijo, da razumne stroške pravnega zastopanja in sodelovanja v takih postopkih krije glavno poslovodstvo, ali sprejmejo druge ukrepe, da bi se izognili kakršni koli dejanski omejitvi takega dostopa zaradi pomanjkanja finančnih sredstev.“

(c) doda se odstavek 4:

4. Kadar države članice dostop do sodnih postopkov pogojujejo s predhodnim alternativnim reševanjem sporov, ta postopek ne posega v pravico zadevnih strank, da začnejo sodni postopek.“;

(10) v členu 12 se doda naslednji odstavek:

„6. Vsaka država članica lahko sprejme posebne določbe za glavno poslovodstvo družb na svojem ozemlju, ki si glede obveščanja in svobode izražanja neposredno in pretežno prizadevajo za ideološko vodenje, vendar pod pogojem, da take posebne določbe že obstajajo v nacionalni zakonodaji na dan sprejetja te direktive.“;

(11) člen 14 se črta;

(12) vstavi se naslednji člen:

„Člen 14a

Prehodne določbe

1. Če po [UL: vstaviti datum, od katerega se začnejo uporabljati določbe za prenos iz člena 2(1), prvi pododstavek, te direktive o spremembi], sporazum o evropskem svetu delavcev ali sporazum o postopku obveščanja in posvetovanja, sklenjen pred [UL: vstaviti datum začetka uporabe določb za prenos iz člena 2(1), drugi pododstavek, te direktive o spremembi] v skladu s členoma 5 in 6 Direktive 94/45/ES ali členoma 5 in 6 te direktive zaradi sprememb, ki so začele veljati [UL: vstaviti datum začetka veljavnosti te direktive o spremembi] ni skladen s katerim koli elementom in zahtevami iz člena 6, glavno poslovodstvo na pisno zahtevo vsaj 100 delavcev ali njihovih predstavnikov v vsaj dveh družbah ali podružnicah v vsaj dveh različnih državah članicah začne pogajanja za prilagoditev tega sporazuma navedenim elementom in zahtevam iz člena 6. Glavno poslovodstvo lahko taka pogajanja začne tudi na lastno pobudo. Takšna pogajanja so lahko omejena na določbe sporazuma, ki niso v skladu z navedenimi elementi in zahtevami iz člena 6.

2. Če sporazum o evropskem svetu delavcev ali sporazum o postopku obveščanja in posvetovanja vsebuje postopkovne ureditve za prilagoditev sporazuma ali ponovna pogajanja o njem, se lahko o prilagoditvi pogaja v skladu s temi ureditvami. V nasprotnem primeru se prilagoditev izvede po postopku iz člena 5 v povezavi členom 13, drugi in tretji odstavek.
3. Kadar se v postopku prilagoditve iz tega člena sporazum ne sklene v dveh letih od datuma zadevne zahteve delavcev ali njihovih predstavnikov ali od datuma, ko glavno poslovodstvo na lastno pobudo začne pogajanja, se uporabljajo dodatni pogoji iz Priloge I.
4. Ta člen ne pomeni, da so pogodbenice sporazumov o evropskem svetu delavcev ali sporazumov o postopku obveščanja in posvetovanja izvzete iz spoštovanja veljavnih minimalnih zahtev iz te direktive.“;

(12a – novo) vstavi se naslednji člen:

„Člen 14b

Če se v skladu s členom 5 začnejo pogajanja za sklenitev sporazuma v skladu s to direktivo v družbi ali povezani družbi, ki posluje na območju Skupnosti in v kateri je bil pred datumom začetka uporabe Direktive 94/45/ES sklenjen sporazum, ki zajema celotno delovno silo, predvideva čezmejno obveščanje in posvetovanje z delavci in je še vedno v veljavi, se obdobje iz člena 7(1), tretja alineja, skrajša na dve leti. Začetek pogajanj ne vpliva na pogoje, določene v obstoječih veljavnih sporazumih.“;

(13) Priloga I se spremeni v skladu s Prilogo k tej direktivi.

Člen 2

1. Države članice do [UL: vstaviti datum dve leti po začetku veljavnosti te direktive] sprejmejo in objavijo zakone in druge predpise ter administrativne ukrepe, potrebne za uskladitev s to direktivo [pred...]. O tem takoj obvestijo Komisijo.

Države članice uporabljajo te ukrepe od [UL: vstaviti datum dve leti od datuma iz prvega pododstavka].

Države članice se v sprejetih ukrepih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice Komisiji sporočijo zakone in druge predpise za uporabo te direktive.

V zvezi s spremembami, predvidenimi v členu 1, točka 8, te direktive, države članice do [UL: vstaviti datum iz prvega pododstavka odstavka 1] uradno obvestijo Komisijo o načinih, na katere lahko evropski sveti delavcev, posebna pogajalska telesa in predstavniki delavcev v skladu s členom 11(2), (3), (3a) in (4) Direktive 2009/38/ES, kakor je bila spremenjena, sprožijo sodne postopke in po potrebi upravne postopke v zvezi z vsemi pravicami na podlagi navedene direktive.

Člen 3

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 4

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju,

Za Evropski parlament Za Svet

predsednik/predsednica

predsednik/predsednica
